

Samen zorgen voor een groene, klimaatbestendige en gezonde leefomgeving

STEENBREEK ADVISEERT

De jury adviseert om goed na te denken over het businessmodel en bijbehorend tarief. Het is nog lastig om dit project groots op te schalen met de beperkte vrijwilligers die beschikbaar zijn. Wellicht kan een samenwerking met het project Sociaal Tuinieren interessant zijn. Sociaal Tuinieren is een project dat bewoners van sociale huurwoningen helpt hun tuinen te vergroenen. Door de tuin eerst op te knappen, wordt deze op een onderhoudsarme wijze vergroend. De bewoner wordt vervolgens aan een buurtvrijwilliger gekoppeld die helpt de tuin bij te houden. Stichting Present heeft door het hele land vrijwilligers die zich lokaal inzetten voor hun buurt en omgeving.

STEENBREEK CONCLUDEERT

De Straatboer Make-Over is een echt voorbeeldproject voor Nederland waar sociale- en groene waarden samenkomen. In kwetsbare wijken met veel sociale woningbouw is het extra moeilijk om bewoners bij vergroening te betrekken. Door daadwerkelijk te helpen met het verwijderen van stenen, het aanbieden van gratis planten en een stukje advies aan bewoners, zie je gelijk resultaat in de straat. Daarnaast dragen ook deze opgeknapte tuinen weer bij aan het verbeteren van de biodiversiteit en het klimaatbestendig maken van de leefomgeving. Een zeer geslaagde Steenbreek actie.

Het project heeft potentie voor de toekomst maar er is nog wel denkwerk om het behapbaar en betaalbaar te houden voor Stichting Straatboer. Vanuit ons netwerk zijn hiervoor gesprekspartners te vinden. De jury is heel benieuwd naar de vervolgstappen en mede daarom wordt aan de Straatboer Make-Over de aanmoedigingsprijs van de Steenbreetrofee 2022 toegekend.

Namens de jury

Margot Ribberink
voorzitter

Juryrapport

STEENBREEKTROFEE 2022

CATEGORIE PROFESSIONALS

DE STRAATBOER MAKE-OVER ZWOLLE

HET PROJECT

De Straatboer make-over is ontstaan vanuit het idee dat wanneer we planten scheuren en delen tijdens de onderhoudsbeurt, we deze planten net zo goed een tweede leven kunnen geven in versteende tuinen van sociale huurwoningen. Tegels eruit, deelplanten erin.

Af en toe is het goed om volgroeide planten te delen, planten te stekken of de tuin uit de dunnen. Deze planten worden vaak weggegooid, terwijl deze 'overtollige' planten nog heel goed hergebruikt kunnen worden. Straatboer gebruikt deze planten om versteende tuinen van sociale huurwoningen te vergroenen. Veel huurders willen graag meer groen in de tuin maar zijn zelf niet altijd in staat dat te doen. De Straatboer helpt met het eerste zetje én gratis planten. De bewoners zorgen vervolgens zelf voor het onderhoud.

Dit project draait dankzij de giften van gratis plantgoed door bedrijven en particulieren. Een mooi voorbeeld van een bedrijf dat plantgoed deelt is Transferro. Zo halen ze zelf groente en fruit uit eigen pluktuin en is de tuin rondom het bedrijf in 2020 helemaal nieuw en biodivers aangelegd. Zij delen maar wat graag hun planten met Straatboer. En steeds meer partijen in Zwolle weten Straatboer te vinden. De gedoneerde planten worden tijdelijk opgeslagen bij de Straatboerderij: een deeltuin om overtollige of gescheurde planten uit de buurt te huisvesten en te gebruiken voor het vergroenen van versteende (voor)tuinen in de stad.

In samenwerking met woningcorporatie SWZ zijn de eerste 15 tuinen van sociale huurwoningen vergroend. De Straatboer Make-Over is een laagdrempelige, sociale en circulaire manier om te vergroenen en het zorgt voor blijde bewoners!

STEENBREEK WAARDEERT

De jury heeft grote waardering voor de sociale kant van dit project. Mensen die minder bedeed zijn, worden daadwerkelijk geholpen. Hulp bij het verwijderen van tegels, een steeds wisselend aanbod van gratis vaste planten en soms zelfs eetbare soorten en een stukje nazorg. Na drie weken wordt gecontroleerd of de tuin er nog mooi bij staat. En een half jaartje later krijgt de bewoner nog tips voor het onderhoud. Ook deze tuinen dragen weer bij aan het verbeteren van de biodiversiteit en het klimaatbestendig maken van de leefomgeving.

Je ziet het enthousiasme van de bewoners waar een Straatboer Make-Over heeft plaatsgevonden. Verrassend dat dit kleine beetje groen in de tuin soms zelfs zorgt dat bewoners nog wat plantjes erbij kopen. Door letterlijk te zien en te ervaren dat hun tuin mooier is geworden, komt een beweging op gang. Ook vanuit de buurt. Bewoners gaan meer met elkaar in gesprek en vertellen waarom hun tuin is vergroend. Dit zorgt voor spontane aanmeldingen van bewoners die ook graag hun voortuintje willen vergroenen.

Bij kinderboerderij Wezenlanden is een prachtige tuin van 400m² omgetoverd tot een eetbaar paradijs voor mens en minidiertjes – met volop inspiratie voor eigen huis, tuin en straat. Mooi dat hier de Straatboerderij een plek heeft gekregen. De tuin is een groene oase waar mensen kunnen ontspannen, genieten en leren over natuur en biodiversiteit. En een plek waar planten van bedrijven en particulieren tijdelijk worden opgeslagen in afwachting tot een Straatboer Make-Over.

De jury waardeert de samenwerking met bedrijven, particulieren, gemeente en woningcorporatie SWZ. De woningcorporatie voert het eerste gesprek met bewoners om het idee te bespreken. Wanneer de bewoner enthousiast is dan gaat Straatboer aan de slag. In kwetsbare wijken met veel sociale woningbouw is het extra moeilijk om bewoners bij vergroening te betrekken. Er wonen vaker alleenstaanden en eenoudergezinnen, bewoners hebben lagere inkomens, soms ook schulden en zijn soms minder gezond. Ze hebben vaak al genoeg aan hun hoofd. Tegelijk heeft meer groen juist een positief effect op de gezondheid van bewoners en leefbaarheid van de wijk. Gemeente en woningcorporaties hebben hierin een rol. De Straatboer Make-Over is een pilot en heeft zeker potentie om te groeien.

Stichting Steenbreek organiseert de prijsvraag voor de Steenbreektrofee om innovatieve voorbeelden te laten zien waarbij groen en water op een praktische manier worden benut en die illustreren waar Steenbreek voor staat. Dit zijn initiatieven die betrekking hebben op onder meer de bevordering van de biodiversiteit, gezondheid en sociale cohesie en een positieve bijdrage leveren aan klimaatadaptatie. Deze projecten dienen weer als inspiratie en voorbeeld voor anderen.

Bij Stichting Steenbreek aangesloten gemeenten, waterschappen, provincies en partners kunnen meedingen naar de Steenbreektrofee. In 2022 werden 13 mooie en zeer diverse projecten voor deelname ingezonden. De jury heeft uit de inzendingen in juni 2022 zes projecten genomineerd waaronder het project De Straatboer Make-Over uit Zwolle. Dinsdag 26 juli 2022 ging de jury tijdens een digitaal overleg nog wat dieper in gesprek met de initiatiefnemer(s) om mede na het bekijken van het ingezonden filmpje te komen tot een eendoordeel.

De jury van de Steenbreektrofee bestaat uit professionals die elk hun eigen specialisme en kennis hebben.

- **Margot Ribberink**
Voorzitter jury
- **Robert Graat**
Staatsbosbeheer
- **Ans Hobbelink**
AVVN samen natuurlijk tuinieren
- **Madeleen Helmer**
Klimaatverbond Nederland
- **Henk Kuijpers**
Stadswerk
- **Thijs van Mierlo**
LSA Bewoners
- **Jaap Toet**
Gemeente Utrecht